

BIULETYN SEKRETARIATU PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO STYCZEŃ 2023

1/2023

Koleżanki i Koledzy

Zapraszamy do lektury pierwszego w tym roku wydania biuletynu Sekretariatu. Dziękujemy za Wasze uwagi i opinie. Tradycyjnie prosimy, piszcie do nas, dzieląc się swoimi problemami i pomysłami.

W numerze :

- Spotkanie opłatkowe Struktur Branżowych
- Walny Zjazd Delegatów Krajowej Sekcji Przemysłu Mleczarskiego, Seryjarskiego i Koncentratów Spożywczych
- Podwyżki w szczecińskim Agryfie
- Posiedzenie Rady Sekretariatu
- Spotkanie w Ministerstwie Aktywów Państwowych w sprawie pracowników Polskiego Holdingu Hotelowego
- Zaangażowanie członków Sekretariatów działających w Europejskich Radach Zakładowych w reformę dyrektywy o ERZ.
- Analiza czy sytuacja w niemieckiej branży mięsnej jest szansą dla polskich pracowników sektora

BIULETYN SEKRETARIATU PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO STYCZEŃ 2023

1/2023

WYDARZYŁO SIĘ W STYCZNIU 2023

SPOTKANIE OPŁATKOWE STRUKTUR BRANŻOWYCH

NARESZCIE!!!

Po trzyletniej przerwie mogliśmy spotkać się w Sali BHP Stoczni Gdańskiej i podzielić opłatkami. Oby nigdy więcej takich wymuszonych przerw.

Czytaj więcej na:

<http://solidarnosc-spozywcow.pl/spotkanie-oplatkowe-dla-struktur-branzowych-w->

WALNY ZJAZD DELEGATÓW KRAJOWEJ SEKCJI PRZEMYSŁU MLECZARSKIEGO, SPIRYTUSOWEGO I KONCENTRATÓW SPOŻYWCZYCH

Zmiana pokoleniowa, bieżące sprawy i wyzwania stojące przed nowymi członkami Rady Sekcji. O tym rozmawiano w Borkowie Kościelnym na WZD Sekcji popularnego „Malibu”.

Czytaj więcej na:

<http://solidarnosc-spozywcow.pl/wzd-krajowej-sekcji-przemyslu-mleczarskiego-spirytusowego-i-koncentratow-spozywcznych-nszz-s/>

WZROST WYNAGRODZEŃ W SZCZECIŃSKIM „AGRYFIE”

Głównie dzięki Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” pracownicy zakładów mięsnych, wchodzących w skład grupy Animex, dostaną wyższe pensje.

Czytaj więcej na:

<http://solidarnosc-spozywcow.pl/wiecej-w-portfelu-pracownikow-szczecinskiego-agryfu/>

POSIEDZENIE RADY SEKRETARIATU PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO W WARSZAWIE

„Najbliższe pół roku będzie bardzo pracowite” – mówił na posiedzeniu Rady, przewodniczący Zbigniew Sikorski.

Czytaj więcej na:

<http://solidarnosc-spozywcow.pl/posiedzenie-rady-sekretariatu-przemyslu-spozywczego-nszz-solidarnosc-2/>

MOCNE WSPARCIE DLA ZMIAN W DYREKTYWIE ERZ ZE STRONY CZŁONKÓW SEKRETARIATU

Akcja wysyłania kartek świątecznych do polskich europarlamentarzystów, apele i ciągły nacisk aby poparli proponowane zmiany w dyrektywie. W tych akcjach nie mogło przedstawiciele „Spożywców”.

Zobacz więcej na:

<https://www.youtube.com/watch?>

FLESH MIĘDZYNARODOWY

PARLAMENT EUROPEJSKI ZA WZMOCNIENIEM EUROPEJSKICH RAD ZAKŁADOWYCH!

W dniu 2 lutego 2023r. eurodeputowani zdecydowaną większością głosów (385 do 118, przy 99 wstrzymujących się) przyjęli rezolucję wzywającą Komisję Europejską do jak najszybszego działania w celu usunięcia wielu niedociągnięć w obecnym prawodawstwie, które uniemożliwiają

europejskim radom zakładowym (ERZ) skuteczne funkcjonowanie. Tym samym dokonano kroku w kierunku popieranym przez NSZZ „Solidarność” aby rola ERZ została znacząco wzmocniona z korzyścią dla tysięcy polskich pracowników reprezentowanych w tych ciałach. Niestety rezolucję próbowali zablokować polscy europarlamentarzyści z obozu PiS, na co dzień prezentujący się jako obrońcy pracowniczych interesów w UE.

„Dziś jest ważny dzień dla pracowników w Europie – na gorąco komentowała wynik głosowania Isabelle Schomann, sekretarz konfederalna EKZZ - Parlament Europejski wzywa do skutecznego korzystania z prawa pracowników do informacji i konsultacji w przedsiębiorstwach ponadnarodowych w celu reprezentowania ich interesów. Sprawozdanie Parlamentu Europejskiego to nie tylko silny sygnał do europejskich pracowników, że ich głos ma znaczenie. Jest to również wskazanie wyraźnego kierunku w którą stronę powinna podążać Komisja Europejska i w jakim duchu kształtować europejskie stosunki przemysłowe.”

Związkowcy z Sekretariatu Spożyców, którzy pełnią funkcję delegatów w europejskich radach zakładowych, decyzję europarlamentarzystów przejęli z dużym zadowoleniem.

„Cieszę się z wyników głosowania – mówi Eugeniusz Świącicki, delegat do ERZ w firmie Danone – To jeszcze nie koniec naszej drogi, ale proces postępuje. Sam z własnego do -

świadczenia wiem, jak ważną rolę może i powinna pełnić ERZ. Nie czarujmy się, jeśli, jako polscy pracownicy w firmie hiszpańskiej czy niemieckiej, nie chcemy być dla zarządów tylko rubryką w excelu to musimy mieć możliwość spotkania i konsultacji na poziomie centralnym przedsiębiorstwa. Także tym samym dziękuję tym naszym przedstawicielom w Parlamencie Europejskim, którzy poparli nasze postulaty, a do tych europarlamentarzystów, którzy zagłosowali przeciw wysyłamy zapytania dlaczego tak postąpili”

26 polskich europarlamentarzystów z obozu Zjednoczonej Prawicy, wśród których znaleźli się m.in. Beata Szydło, Patryk Jaki, Witold Waszczykowski, Elżbieta Rafalska, Joachim Bruździński zagłosowało przeciwko rezolucji. Wyłamał się tylko prof. Zdzisław Krasnodębski, który wstrzymał się od głosu.

„Takie głosowanie europarlamentarzystów z obozu PiS, mimo kierowanych do nich apeli o poparcie tej rezolucji jest jawnym lekceważeniem polskich pracowników, zatrudnionych w filiach zagranicznych koncernów. Mam wrażenie, że ci politycy nie zdają sobie sprawy, że w ten sposób opowiadają się wyłącznie za interesami obcych korporacji operujących w naszym kraju - mówi Sławomir Adamczyk, szef Biura branżowo-Konsultacyjnego KK. - Myślę, że związkowcy powinni się głęboko zastanowić, czy na takie osoby warto oddawać głosy w przyszłorocznych wyborach do Europarlamentu” – dodaje.

Propozycje zawarte w rezolucji Europarlamentu zmierzają m.in. do tego, aby ERZ miały możliwość skuteczniejszego reprezentowania interesów pracowników wobec zarządów korporacji, włącznie z dostępem do ścieżki sądowej i systemu sankcji.

„Jest to pewne kuriozum, że rozwiązania, które mają zapewnić większy poziom bezpieczeństwa polskim pracownikom wobec zagranicznych podmiotów gospodarczych są z niewiadomych przyczyn oprotestowywane przez przedstawicieli ruchu politycznego który uważa się za prospołeczny, podczas gdy wsparli je polscy europosłowie o proweniencji „neoliberalnej” – mówi Barbara Surdykowska, członkini Komitetu ds. Partycypacji Pracowniczej i Polityki Przedsiębiorstw EKZZ. – Taka aberracja wygląda na przejaw pewnej schizofrenii politycznej.”

Od obecnego głosowania do wprowadzenia oczekiwanych przez stronę pracowniczą zmian jeszcze droga przez prace i konsultacje społeczne Komisji Europejskie. Realnie licząc finał

procesu powinien nastąpić na początku przyszłego roku.

„Rola przedstawicieli związków zawodowych na poziomie europejskim jest – mówi Surdykowska – abyśmy pilnowali w jaki sposób będzie przebiegał etap uzgodnień i zapobiegali próbom „stępienia” postulowanych przez nas zmian. Jestem optymistką, że nam się to uda.”

RAPORT NGG — PODSUMOWANIE USTAWY O OCHRONIE PRACY W NIEMIECKIM PRZEMYSŁE MIĘSNYM

Poniżej prezentujemy najistotniejsze wnioski, które płyną z niezwykle ciekawego raportu przygotowanego przez niemiecką centralę związkową NGG dotyczącego wpływu ustawy o ochronie pracy w niemieckim przemyśle mięsnym (ASKG Arbeitsschutzkontrollgesetz), która została przyjęta w Niemczech wiosną 2020r.

Kontekst

Aby wprowadzić naszych Czytelników w temat naszkicuję sytuację w której ustawa została wprowadzona i jakich głównych kwestii dotyczyła.

W opinii NGG w ostatnich dekadach degradacja stosunków przemysłowych w niemieckim przemyśle przetwórstwa mięsnego osiągnęła zatrważające rozmiary. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy był stopniowy wzrost udziału firm-podwykonawców w całościową produkcję sektora. Poprzez subkontraktację pracy koncerny mięsne skutecznie omijały regulacje prawne, które zabezpieczały kwestie socjalne pracowników co finalnie doprowadziło do celowego podważania standardów pracy, likwidacji wynegocjowanych sektorowych układów zbiorowych pracy, łamania maksymalnego czasu pracy, masowych naruszeń bezpieczeństwa i higieny pracy oraz praw do współdecydowania. Koszty pracy uległy znacznemu obniżeniu, natomiast chłonny rynek wewnętrzny pozostał na wyciągnięcie ręki. Nastąpiła ogromna koncentracja dużych zakładów mięsnych rozbijających mniejsze, często komunalne, rzeźnie. Kraje sąsiadujące z Niemcami, tu uwaga, że głównie dotyczy to zachod -

nich sąsiadów, zaczęły zamykać własne ubojnie z powodu nieuczciwej konkurencji oraz presji na warunki pracy i płacy, podczas gdy moce produkcyjne w Niemczech nadal rosły.

Wiele zagranicznych grup zajmujących się ubojem i przetwórstwem mięsnym przejęło lub wybudowało zakłady w Niemczech. Niemiecki system podwykonawstwa uruchomił spiralę, która doprowadziła do pogorszenia warunków pracy wielu tysięcy pracowników, nie tylko w Niemczech, ale w całej Europie.

Sygnal alarmowy

Wraz z rozwojem pandemii COVID19 dla całej branży nastąpił moment: sprawdzam. Okazało się, że z miejscowości gdzie kwaterowani byli pracownicy firm podwykonawczych, napływały informacje o licznych, masowych zakażeniach koronawirusem. Te fakty zwróciły uwagę opinii publicznej w Niemczech na patologie funkcjonowania branży. Głównie, jak na warunki niemieckie, niskie płace i niedostateczne warunki lokalowe dla pracowników ze wschodu Europy i Azji, którzy stanowili coraz większy odsetek zatrudnionych. Dlatego wiosną 2020r. pojawił się wreszcie wystarczający nacisk społeczny, aby rząd federalny uruchomił pakiet środków prawnych. Te nastroje wykorzystały niemieckie związki zawodowe, dzięki czemu przyjęto ustawę (ASKG - Arbeitsschutzkontrollgesetz).

Ostre cięcie

Główne punkty, które były przedmiotem ustawy, dotyczyły wprowadzenia bardziej rygorystycznych przepisów dla firm podwykonawczych, m. in. wprowadzono zakaz subkontraktacji prac podstawowych takich jak ubój, rozbiór i obróbka mięsa. W innych działach przedsiębiorstwa, takich jak pakowanie, logistyka, transport itp. prace mogły i mogą być nadal wykonywane w ramach umów o świadczenie usług.

Ustanowiono również roczny limit korzystania przez przedsiębiorstwa z pracy tymczasowej. W skali roku to max. 8% rocznego nakładu pracy, która może być wykonywane przez pracowników przyjętych do pracy tymczasowej. Przy czym warunki, które dotyczą takiego pracownika muszą spełniać kryteria przepisów o równym wynagrodzeniu i traktowaniu. Co ważne, pracowników tymczasowych mogą zatrudniać tylko te przedsiębiorstwa, które są objęte sektorowymi układami zbiorowymi pracy. Ten wyjątek od zakazu pracy tymczasowej

jest ograniczony do trzech lat, a w 2024 roku zakazane będzie również korzystanie z pracy tymczasowej w przetwórstwie.

ASKG przewidywało również elektroniczną rejestrację czasu pracy, dzięki czemu maksymalne godziny pracy i okresy odpoczynku pracowników mogły być w łatwiejszy sposób egzekwowane i kontrolowane przez inspekcję pracy. Znacznie zwiększono kary dla firm w przypadku naruszeń przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

ASKG jest prawdopodobnie najostrzejszą w ostatnich latach interwencją prawną, mającą na celu ponowne uregulowanie niemieckiego sektora przetwórstwa mięsa. W krótkim czasie zlikwidowano główną przyczynę problemu, czyli outsourcing. Co doprowadziło do stopniowego powrotu pracowników i ich bezpośredniego zatrudnienia w koncernach działających w Niemczech.

Jednocześnie zmiana ta znacznie wzmocniła pozycję pracowniczych rad zakładowych, ponieważ mogą one teraz reprezentować interesy całej załogi oraz sprawować kontrolę i nadzór w całym przedsiębiorstwie. To skutkowało między innymi tym, że związkowcom niemieckim udało się wynegocjować znaczące podwyższenie płacy minimalnej.

Spojrzenie w lustro

W styczniu br. NGG przeprowadziło analizę funkcjonowania branży w oparciu o przepisy ustawy. Wnioski są budujące. Około 35 tys. pracowników podwykonawczych zostało zatrudnionych bezpośrednio przez przedsiębiorstwa, a firmy usługowe zostały praktycznie wyparte z rynku. Dzięki cyfrowej rejestracji nie dochodzi już do masowych naruszeń czasu pracy, gdzie czas pracy wynosił nawet 16 godzin dziennie. Z wniosków raportu wynika, że praca tymczasowa nie musi być wykorzystywana w takiej skali przez zakłady mięsne, jak początkowo twierdziło lobby pracodawców.

Ogólny bilans z perspektywy związku zawodowego NGG jest pozytywny, podstawowa struktura poprzedniego modelu biznesowego - podwykonawstwo - została zakazana, a sytuacja pracowników zagranicznych w branży poprawiła się pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy, członkostwa w związkach zawodowych i obecności w radzie zakładowej. Od czasu wejścia w życie ustawy, związek zawodowy NGG ma lepszą pozycję do negocjacji wa-

warunków układów zbiorowych pracy. Przykład niemiecki pokazuje nam, że konsekwentna reregulacja branży jest rzeczywiście możliwa; nie prowadzi ona do zahamowania lub delokalizacji branży i poprawia warunki życia i pracy ludzi.

Słoń a sprawa polska

W jaki sposób polscy związkowcy mogą wykorzystać to, nijako, trzęsienie ziemi, z którym mamy obecnie do czynienia w stosunkach przemysłowych niemieckiej branży mięsnej? Wydaje się, że nadszedł czas, aby rozważyć możliwość zajęcia się nieuregulowanymi praktykami biznesowymi i systemami podwykonawstwa w przemyśle mięsnym również w Polsce. Warto zainicjować dyskusję jak realnie kształtuje się układ sił pomiędzy polskimi pracownikami, możliwościami przedsiębiorstw działających w Polsce, ale i ich ekonomicznymi uwarunkowaniami. W tym kierunku, zmierzają również działania EFFAT, który poprzez tworzenie sieci europejskich związków zawodowych w branży mięsnej, chce dać impuls do generalnej rewizji stosunków przemysłowych w tym sektorze w krajach unijnych.